

Česká zemědělská univerzita v Praze
**Fakulta lesnická
a dřevařská**

Výzkumy poptávky po ekosystémových službách a vnímání LH českou veřejností

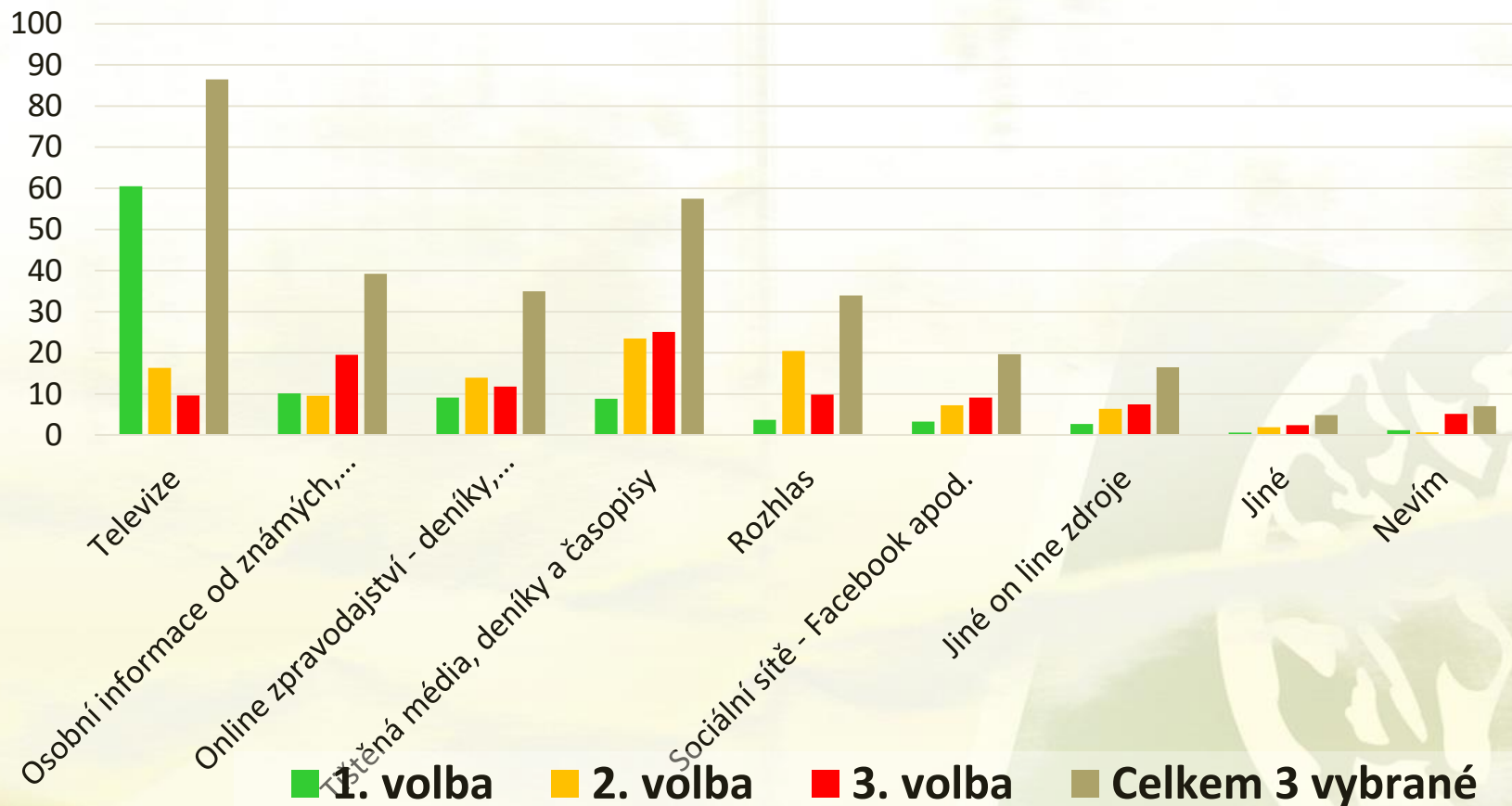
NAZV QK QK1920272

Komunikace jako nástroj harmonizace potřeb společnosti a lesnického sektoru

Představy a zájem - Odkud to vědí?

Zdroje informací o lesích a lesním hospodářství

Představy a zájem (se zapojit)

Měl(a) byste zájem se nějakým způsobem zapojit do aktivit souvisejících s hospodařením v českých lesích (údaje v %)?

	Rozhodně ano	spíše ano	spíše ne	Rozhodně ne	nevím, nejsem si jist
Dobrovolný sběr odpadků	23,0	41,7	21,2	5,1	9,0
Sázení stromků	20,2	41,8	25,0	5,1	7,9
dobrovolně se starat se o turistické stezky a chodníky	10,0	31,7	35,6	13,4	9,2
odstraňování nežádoucích _invazivních druhů rostlin	11,2	30,3	36,4	12,6	9,5
Nějaká forma uváděné fyzické aktivity	30,2	46,9	14,5	4,0	4,4
Účastnit se vzdělávacích programů a s nimi souvisejících workshopů s lesnickou tematikou	9,9	30,1	37,5	12,8	9,7
navštěvovat lokální schůzky s možností vyjádřit se k aktuálním problémům	11,8	34,2	33,9	11,0	9,1
poskytnout malý finanční příspěvek do fondu na rozvoj českých lesů	7,8	32,9	31,0	15,9	12,5

Představy a zájem (cíle LH)

Význam lesního hospodářství: většina cílů je důležitá

Otázka: Jak jsou podle Vás uvedené cíle hospodaření v lesích důležité pro společnost?
Všichni respondenti, n=1008 [údaje v %]

Představy a zájem - Vnímání úlohy LH

Analýza potřeb a priorit ve vztahu k LH - neaktivní vlastníci

	mladí 18-29 let	celá populace
Rozumná těžba je nezbytnou součástí péče o lesy stejně jako sadba nových stromků	78 % souhlasí	86 %
Těžba dřeva je normální součástí péče o les, obdobně jako sklizeň zemědělských plodin je péčí o pole a sekání trávy péče o louky	53,9 % souhlasí	69,4 %
Měla by se zvětšovat plocha lesů, které člověk nechává bez jakýchkoli zásahů, např. bez cest, značení, likvidace nemocných stromů apod.	52 % souhlasí	42 %
Mělo by přibývat ploch lesů, kde se vůbec netěží a ani jinak se do lesa nezasahuje, neudržují se ani cesty, ploty, vodní bystřiny apod.	23 % rozhodně souhlasí	17 %

údaje	Vlastníci	Velikost v Ha
celkový počet (výzkum)	56 618	70 530
Z toho	A Podíl v %	B Podíl v %
Aktivně hospodařící vlastníci	31%	45%
Vlastníci projevující alespoň nějaký zájem a komunikují	36%	35%
Neaktivní vlastníci, se kterými se nedaří navázat kontakt	33%	20%

Představy a zájem - Dotazy zemědělců a nevlastníků lesů (PH)

- Za 2 dny cca 30 nevlastníků lesů (většinou zemědělsky hospodařící) – zaujala většinou nabídka reklamních předmětů (pravítka se zvířátky, lupa, ...)
- Většina dotazů směřovala na to „co bude po kůrovci“, jak to bude se zvěří (škody na zemědělských kulturách), změna klimatu
- Žádná „stížnost“ na kůrovce
- Asi 3 dotazy na ceny dříví (proč jsou vysoké)

Představy a zájem - Dotazy vlastníků lesů (PH)

- Za 2 dny cca 80 vlastníků lesů (většinou zemědělsky hospodařící), kteří mají les – aktivně se zastavili na stánku Mze/ÚHÚL
- Většina dotazů směřovala na dotace (hlavně na kůrovce – otevřené od 30.8.)
- Cca 10 dotazů směřovala na dotace na zalesnění a péči o kultury – jak ji získat, jaké jsou podmínky
- 1x jasná stížnost na práci OLH a 3x odmítnutí zabývat se žádosti o dotaci („se nevyplatí o ni žádat“)

Představy a zájem - lesnická témata komunikace(PH)

- Zdražování dříví a řeziva při maximálních těžbách.
- Dlouhodobý výhled poklesu těžby a nedostatku dříví na trhu. Můžeme čekat další růst cen dříví?
- Jak bude les (lesní hospodářství) vypadat za 10+ let: **říkáme:** nárůst listnatých porostů, odolnější a bohatší lesy, ale **neříkáme:** pokles výměry „normálních“ lesů (smrkových kmenovin) na který je veřejnost zvyklá.
- !!! Žádáme o navýšení dotací do lesnictví.

Co se nám podařilo a kde jsou rezervy (JP)

- Volný vstup do lesů, silná rekreační funkce (návštěvnost) lesů, vysoký podíl státních lesů, akcentování ekosystémových služeb lesů, návrat k přírodním materiálům at= **s veřejností komunikujeme a komunikovat musíme**
- V minulosti spíše opomíjená součást lesnických aktivit a z toho plynoucí problémy (často zapříčiněné spíše nepochopením, někdy zneužitím nedostatku informací, kterými veřejnost disponuje)

Co se nám podařilo a kde jsou rezervy (JP)

- V předkalamitním období se **významná část komunikace** směrem k veřejnosti točila kolem **správy státních lesů** (minimum konkrétních lesnických témat), většinou spíše v negativní podobě
- Pozitivním a dlouhodobým komunikačním kanálem ve vztahu k veřejnosti - **Lesnická pedagogika** (otázkou je dopad na pedagogy)
- S přicházející **kalamitou se zájem veřejnosti** (médií) o lesnictví **začal přirozeně zvyšovat** (s určitým zpožděním – až při viditelných dopadech)

Co se nám podařilo v kalamitní komunikaci (JP)

- Komunikace kalamitní situace lesníky byla v počátku z velké části **vyvolána zájmem médií a veřejnosti**
- Zásadním bodem komunikace směrem k veřejnosti a médiím byla shoda nad **hlavními příčinami vzniku kalamity** (dokládáno daty – teplot, srážky)
- Pro veřejnost **uchopitelná informace**, která navíc získávala váhu i **častým opakováním**
- Tato oborová **shoda byla velmi zásadní** a minimalizovala rizika rozpadu komunikace kalamity na „hledání viníků“ nebo „zneužití kalamity pro prosazování parciálních zájmů“
- Pozitivním komunikačním kanálem ve vztahu k veřejnosti - **Lesnická pedagogika**
- S přicházející kalamitou se zájem veřejnosti (médií) o lesnictví začal přirozeně zvyšovat (s určitým zpožděním – až při viditelných dopadech)

Co se nám podařilo v kalamitní komunikaci (JP)

- Kalamitní (krizová) komunikace – **pomalý rozjezd** (naděje, že nadejde k plošnému rozvoji)
- Postupné **zapojení mnoha profesních organizací**, vlastníků, správců lesů (např. i iniciativa **Lesnická výzva**), včetně pravidelné komunikace opatření Ministerstvem zemědělství
- Četnost zmínky o **lesnictví v monitoringu médií** stoupla v násobcích oproti předklalamitnímu stavu (2019 cca 5x)
- **Intenzivní komunikace tématu** mimo jiné přispěla i ke vzniku, **prosazení nových podpor** a jejich akceptací veřejností

Co se nám podařilo v kalamitní komunikaci (JP)

- Pozitivní vliv mělo také **setkávání s veřejností a zastupiteli na lokální úrovni (Lesy ČR)**

Rezervy v komunikaci s veřejností (JP)

- Z pohledu efektu komunikace není třeba výrazně odlišovat komunikaci s veřejností a politiky (jedno bez druhého nepřináší výsledek)
- Po úspěšné komunikaci kalamity jsou nastoleny další otázky
 - Budoucnost českých lesů – obnova, druhová skladba
 - Opatření snižující riziko opakování plošné kalamity
 - Reakce na klimatickou změnu at
 - Role státních lesů

Rezervy v komunikaci s veřejností (JP)

- **Postkalamitní komunikace** již ukazuje některé **nedostatky a rozdíly proti předchozímu období**
- **Absence společné vize, cílů** způsobuje **nejednotnost** základních tezí **mediálních sdělení** (od bezzásahové režimu s ponecháním stojících souší po zachování podílu smrku)
- **Nejednotnost** znamená, že se v problematice veřejnost (politici) **přestávají orientovat a ztrácí o téma zájem**
- Roste **vliv aktivistických a lobbyistických skupin**

Rezervy v komunikaci s veřejností (JP)

- Příklad výsledku **roztříštěnosti komunikace LDS** jsou **politické programy** a teze politických stran před parlamentními volbami
 - Z programů a tezí je i přes kalamitu patrný **omezený zájem o problematiku lesů**
 - Z většiny tezí je zjevné **absence komplexního odborného pohledu** (soustředění se na **dílčí populistické „cíle“** – nové národní parky, omezení produkční funkce státních lesů, omezování vlastnických práv a další spíše socialistické návrhy)
- Byl součástí tvorby politických priorit pro LH účasten alespoň jeden lesník s přehledem v oboru?

Příležitosti v komunikaci s veřejností (JP)

- Kalamitní „krizovou“ komunikaci lze z velké části považovat za úspěšnou a je třeba na ní navázat:
- Intenzitou
- Společnými tématy a jejich opakováním
- Jasnou srozumitelnou a odbornou veřejností přijatelnou vizí
- Další profesionalizací komunikace profesních organizací
- Vysvětlováním, reakcemi, komentáři

Příležitosti v komunikaci s veřejností (JP)

- **Je nutné problematiku lesnictví komunikovat? Ano!**
- **Bez aktivní komunikace** s veřejností a politickou reprezentací ztratíme vliv na politická rozhodnutí a budoucí vývoj našeho oboru.
- Musíme **využívat většinově pozitivní vztah veřejnosti k lesům**, jako zásadní komunikační element.
- Veřejnost musíme začít chápat jako **další „kapitál“** lesnictví
- **Vyřešit otázku co a proč chceme nyní komunikovat!**

Vnitřní a vnější komunikace lesnického sektoru (AP)

Zamyšlení nad aktuální situací a co již tu bylo...

Téma komunikace – stále dokola....

- Potřeba dlouhodobé komunikace nechybí v žádném koncepčním a strategickém materiálu (MZe, MŽP i na úrovni EU)
- Opakovaně se navzájem ujišťujeme o nezbytnosti, důležitosti a potřebnosti aktivní komunikace I-d sektoru (dovnitř sektoru i směrem k široké veřejnosti)
- Dosavadní pokusy o společný postup v oblastech, která by měla sjednocovat, se daří pouze dílčím způsobem...
- Existují komunikační strategie státních podniků (LČR, VLS), větších soukromých firem I-d sektoru i oborových organizací – SVOL, Nadace DPŽ atd.
- Paradoxně však sjednocující a koordinační role MZE doposud selhává...

Je vůbec koordinovaná a společná komunikace organizací I-d sektoru reálná?

- Nalézt **společný postup a účinně komunikovat zájmy I-d sektoru v kritické době kůrovcové kalamity** se sice jistým způsobem podařila, nikoliv však dlouhodobě a systémově...
- Dalším „pokusem“ byl a je **Lesnicko-dřevařský fond**, i ten je vnímán rozporuplně a jeho podpora ze strany státu i soukromých subjektů je stále zdrženlivá.
- Podpora osvěty, PR i komunikace sektoru probíhá převážně na úrovni jednotlivých subjektů, firem či oborových organizací, které jsou motivovány vždy především dílčími zájmy organizací. Privátní lobbying a spojení a podpora dalších subjektů v sektoru je vždy účelová a převážně jednorázová.

Dlouhodobost je podmínkou úspěchu, vyžaduje však i dlouhodobé a stabilní financování

- Tak jako se v lese plánuje na desetiletí, i **komunikace sektoru musí mít dostatečný horizont.**
- I přes změny aktuálních témat pro komunikaci je třeba mít jasné zadání a **1 – 2 dlouhodobá komunikační sdělení, které budeme společně sdílet.**
- Časté změny ve strategii či ad-hoc nenavazující kampaně nepřinesou očekávané výsledky.
- Změny v postojích a názorech veřejnosti nelze očekávat za jeden rok.
- **Dlouhodobá a trpělivá kampaň je podmínkou úspěchu.**

Spolupráce nebo souboj...? - model komunikace a vztahu s ekologickými organizacemi

- EK zdůrazňuje ekologický pilíř, trend je jasný a je třeba hledat racionální a udržitelné postupy a východiska!
- Ne všechny ekologické organizace, komunity a spolky jsou **a priori proti lesníkům a dřevozpracujícímu sektoru**. Spíše se jedná o **několik mediálně zdatných organizací a jedinců**, kteří vždy vystupují v opozici a stavějí LDS do negativního světla.
- Součástí strategie je **nalezení vstřícného modelu spolupráce** s ekologickými organizacemi, oni komunikují profesionálně a mnohem zdatněji bez ohledu na fakta a objektivitu jejich sdělení.

Ambasadoři a mluvčí

- Pro dlouhodobý komunikační úspěch sektoru by byl velkou pomocí vhodný ambasador (nebo více ambasadorů).
- Jeho/její/jejich rolí bude **budování důvěryhodnosti, snadné identifikace a získání mediálního prostoru.**
- Kromě ambasadorů **musí sektor disponovat i skupinou „mluvčích“**, kteří **dokáží zejména médiím poskytovat pravidelně informace v potřebném formátu, jednoduchosti a čase.**

Silní strategičtí partneři pro komunikaci

- Nalezení **silných partnerů pro tzv. cross-promotion**, neboli vzájemnou komunikační podporu
- Klíčovou skupinou partnerů pro komunikaci a lobování by měla být **vybraná profesní a zájmová sdružení**.
- Vytipování a cílené oslovení partnerů je nedílnou součástí strategie a její implementace.
- **Korporátní programy společenské zodpovědnosti (CSR) velkých firem by měly zahrnovat spolupráci s LDS**. Je třeba jim nabídnout konkrétní modely a formy zapojení a komunikačního využití. Tento typ spolupráce se úspěšně rozvíjí.....

Odborné může (a musí) být i stručné a zábavné

- Dnešní doba a model komunikace si **žádá superstručnou a pokud možno vizuální informaci.**
- Zjednodušování klíčových sdělení.
- Hledání zajímavých souvislostí, „třešniček“ a korelací v datech **za účelem publicity a nikoli poznání.**
- **Práce s vizuály, infografikou, slogany, přirovnáními**

Koordinace komunikace a řízení značek v rámci segmentu

- Je třeba **vyhnout se situaci**, kdy bude několik subjektů z LD sektoru komunikovat obdobná témata směrem k veřejnosti zároveň a nebudou své aktivity koordinovat.
- Výsledkem bude **zmatení veřejnosti** a nejasné zaměření / role / obsah jednotlivých značek a kampaní.
- Cílem strategie je **co nejlépe propojit stávající aktivity a doplnit je** tak, aby výsledný efekt byl co největší.

Příklad možné součinnosti všech klíčových subjektů v oboru

- MZe – výzkum, finanční podpora
- ÚHÚL, VÚLHM, at– informace, analýza – podklady pro komunikaci
- Oborová sdružení a asociace – přístup k členské základně, komunikace (mailing, semináře atd.), aktivní lobování směrem k politické reprezentaci i široké veřejnosti
- Obě lesnické fakulty – pomoc v komunikaci do akademické sféry, příprava argumentů a position papers, nezávislá prohlášení akademiků a vědeckých pracovníků – pro média velmi žádoucí
- Všechny subjekty – aktivní zapojení do kampaně.

Kampaň „Doba dřevěná“ - témata roku 2016/2017

- 1) „Lesů přibývá“.
- 2) „Lesník je ochránce lesů a profesionál“.
- 3) „Dřevo je materiál 21. století“.
- 4) „Divočina není cesta“.

Vnitřní a vnější komunikace lesnického sektoru (AP)

 Doba dřevěná
24. listopad 2016 · 🌐

Chcete slyšet skvělou zprávu? Lesy u nás neubývají, právě naopak. Každým rokem přiroste více dřeva, než se vytěží. Za posledních 80 let se dokonce zvýšila zásoba v lesích ČR z 307 milionů m³ na více než dvojnásobek – 693 milionů. O dřevo se tak bát rozhodně nemusíme, protože žijeme skutečně v Době dřevěné!

 To se mi líbí Komentář Sdílet

   Vy a 666 dalších Chronologicky*

31 sdílení

 Doba dřevěná
6. prosinec 2016 · 🌐

Lesí přibývá. V roce 2014 bylo v lesích vysazeno celkem 143 215 197 kusů sazenic. A zdaleka to nebyly jen jehličnany, více než třetina z tohoto počtu jsou listnáče!

Všem tipujícím moc děkujeme za účast. Nejblíže se dostala Veronika Pšenakova (141 500 000), kterou čeká noc ve stromovém domě. A vy ostatní, nebojte, určitě brzy vyhlásíme další soutěž!

 To se mi líbí Komentář Sdílet

   128 Chronologicky*

Česká zemědělská univerzita v Praze

**Fakulta lesnická
a dřevařská**

Vnitřní a vnější komunikace lesnického sektoru (AP)

 Doba dřevěná
21. prosinec 2016 v 7:05 -

Jaký les se vám víc líbí? „Divočina“ bez lidského zásahu – i když se v ní dá hůře procházet a pohybovat? Nebo les udržovaný člověkem s cestami a lépe přístupný a průchodný?

 To se mi líbí Komentář Sdílet

 437 Chronologicky™

Česká zemědělská univerzita v Praze

Fakulta lesnická a dřevařská

Děkujeme Vám za pozornost

